

Po zaznajomieniu się z powyższą umową Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 18 czerwca 1969 roku.

Przewodniczący Rady Państwa: *M. Spychalski*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. *J. Winiewicz*

65

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 6 marca 1970 r.

w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Umowy o współpracy kulturalnej i naukowej między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Węgierskiej Republiki Ludowej, sporządzonej w Warszawie dnia 31 października 1968 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z artykułem 17 Umowy o współpracy kulturalnej i naukowej między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Węgierskiej Republiki Ludowej, sporządzonej w Warszawie dnia 31 października 1968 r., nastąpiła w Budapeszcie dnia

13 lutego 1970 r. wymiana dokumentów ratyfikacyjnych wymienionej umowy.

Powyższa umowa weszła w życie dnia 13 lutego 1970 r.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. *J. Winiewicz*

66

UMOWA

między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej o współpracy w zakresie żeglugi na wodach granicznych,

sporządzona w Warszawie dnia 15 maja 1969 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 15 maja 1969 roku podpisana została w Warszawie Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej o współpracy w zakresie żeglugi na wodach granicznych o następującym brzmieniu dosłownym:

UMOWA

między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej o współpracy w zakresie żeglugi na wodach granicznych.

Kierując się życzeniem umocnienia i rozszerzenia przyjaznych stosunków między obu Państwami w zakresie uprawiania żeglugi na wodach granicznych Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej postanowiły zawrzeć niniejszą Umowę:

W tym celu wyznaczyły Pełnomocników, a mianowicie:

Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej —
Stefana Perkowicza — Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Żeglugi

Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej —
Horsta Schlimpera — Zastępcę Ministra Komunikacji,
którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, uzgodnili, co następuje:

ABKOMMEN

zwischen der Regierung der Volksrepublik Polen und der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik über die Zusammenarbeit auf dem Gebiet der Schifffahrt auf den Grenzgewässern

Geleitet von dem Wunsch, die freundschaftlichen Beziehungen zwischen beiden Staaten auf dem Gebiet der Schifffahrt auf den Grenzgewässern zu festigen und zu erweitern, sind die Regierung der Volksrepublik Polen und die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik übereingekommen, dieses Abkommen zu schließen.

Zu diesem Zweck haben zu ihren Bevollmächtigten ernannt:

Die Regierung der Volksrepublik Polen
Stefan Perkowicz Vizeminister für Schifffahrt
Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik
Horst Schlimper Stellvertreter des Ministers für Verkehrswesen

die nach Austausch ihrer in guter und gehöriger Form befundenen Vollmachten vereinbart haben:

Art. 1

1. W rozumieniu niniejszej Umowy:
- 1) Wodami granicznymi są:
    - a) rzeka Odra od km 542,4 do km 704,1,
    - b) rzeka Odra Zachodnia od km 0,0 do km 17,1,
    - c) tor wodny koło Nowego Warpna-Altwarpu (Zalew Szczeciński) od pomocniczego znaku granicznego nr 7 (dłba świetlna) do pomocniczego znaku granicznego nr 9 (boja świetlna),
    - d) rzeka Nysa Łużycka od m. Gubina do ujścia.
  - 2) Statkami są obiekty pływające służące do przewozu osób, towarów, zwierząt oraz do robót technicznych, rybołówstwa i sportu.
  - 3) Żegluga jest ruch statków wymienionych w pkt 2.

2. Ilekroć w postanowieniach niniejszej Umowy mówi się o statkach, stosuje się to odpowiednio do tratw.

Art. 2

1. Umawiające się Strony udzielają sobie wzajemnie na zasadzie pełnej równości prawa uprawiania żeglugi na wodach granicznych.

2. Żegluga sportowa i turystyczna jest dopuszczalna tylko na rzece Odrze.

Art. 3

Współpraca na podstawie niniejszej Umowy dla bezpiecznego i optymalnego uprawiania żeglugi na wodach granicznych obejmuje w szczególności następujące zadania:

- 1) opracowywanie przepisów w zakresie żeglugi i oznakowania żeglugowego wód granicznych,
- 2) kontrola utrzymania porządku i bezpieczeństwa żeglugi,
- 3) ustalanie głębokości i szerokości szlaku żeglownego,
- 4) oznakowanie żeglugowe wód granicznych,
- 5) usuwanie zatopionych statków i innych znajdujących się na szlaku żeglownym przedmiotów, utrudniających żeglugę,
- 6) ustalanie miejsc postoju statków,
- 7) przeprowadzanie akcji pomocy i ratownictwa,
- 8) dochodzenia w sprawie wypadków wynikających z uprawiania żeglugi.

Art. 4

1. Umawiające się Strony opracują wspólnie jednolite przepisy dotyczące ruchu porządkowo-żeglugowego, jak również oznakowania wód granicznych dla żeglugi i wprowadzą je w życie w tym samym terminie.

2. Zarządzenia w sprawach nie uregulowanych przepisami, o których mowa w ust. 1, a mogące mieć znaczenie dla uprawiania żeglugi przez drugą Umawiającą się Stronę, będą z nią uzgadniane.

Art. 5.

1. Statki dopuszczone do żeglugi przez jedną z Umawiających się Stron mogą korzystać z całej szerokości wód granicznych.

2. Dobijanie do brzegu drugiej Umawiającej się Strony i kontaktowanie się ze statkami drugiej Umawiającej się

Artikel 1

- (1) In diesem Abkommen gelten als:
1. „Grenzwässer“
    - a) die Oder von km 542,4 bis km 704,1,
    - b) die Westoder von km 0,0 bis km 17,1,
    - c) die Wasserstraße bei Altwarpu-Nowe Warpno (Oder-Haff) von Hilfsgrenzzeichen Nr. 7 (Leuchtdalben) bis Hilfsgrenzzeichen Nr. 9 (Leuchtboje),
    - d) die Lausitzer Neiße von Wilhelm-Pieck-Stadt Guben bis zur Mündung.
  2. „Fahrzeuge“
Schwimmende Objekte, die für die Beförderung von Personen, Gütern oder Tieren beziehungsweise technische Arbeiten, die Fischerei oder den Sport verwendet werden.
  3. „Schifffahrt“
Der Verkehr mit den unter Ziffer 2 genannten Fahrzeugen.
(2) Soweit in den Bestimmungen dieses Abkommens der Begriff „Fahrzeuge“ verwendet wird, sind darunter auch Flüsse zu verstehen.

Artikel 2

(1) Die Abkommenspartner gewähren sich gegenseitig auf der Grundlage völliger Gleichberechtigung das Recht zur Schifffahrt auf den Grenzwässern.

(2) Der Verkehr mit Sportbooten ist nur auf der Oder zulässig.

Artikel 3

Die Zusammenarbeit auf Grund dieses Abkommens für eine sichere und optimale Durchführung der Schifffahrt auf den Grenzwässern erstreckt sich insbesondere auf folgende Aufgaben:

1. Ausarbeitung von Vorschriften für den Verkehr und für die Kennzeichnung der Grenzwässer für die Schifffahrt;
2. Kontrolle zur Aufrechterhaltung der Ordnung und Sicherheit der Schifffahrt;
3. Ermittlung der Fahrwassertiefen und -breiten;
4. Kennzeichnung der Grenzwässer für die Schifffahrt;
5. Beseitigung gesunkener Fahrzeuge und anderer in das Fahrwasser eingebrachter Gegenstände, die zu einer Gefahr für die Schifffahrt werden können;
6. Festlegung der Liegestellen;
7. Durchführung von Hilfs- und Rettungsaktionen;
8. Untersuchung von Unfällen, die sich bei der Ausübung der Schifffahrt ereignen.

Artikel 4

(1) Die Abkommenspartner werden einheitliche Vorschriften über die Regelung des Schiffsverkehrs sowie über die Kennzeichnung der Grenzwässer für die Schifffahrt gemeinsam erarbeiten und zum gleichen Termin erlassen.

(2) Bestimmungen, die nicht durch Vorschriften gemäß Absatz 1 erfaßt sind und von Bedeutung für die Schifffahrt des anderen Abkommenspartners sein können, sind mit diesem abzustimmen.

Artikel 5

(1) Die durch einen der Abkommenspartner zum Verkehr zugelassenen Fahrzeuge können die ganze Breite der Grenzwässer benützen.

(2) Das Anlegen am Ufer des anderen Abkommenspartners und die Aufnahme von Verbindungen mit Fahr-

Strony jest niedozwolone. Zakaz ten nie dotyczy stosowania sygnałów żeglugowych.

3. Statki oraz znajdujące się na nich osoby i ładunki są zwolnione od kontroli granicznej i celnej.

4. Umawiające się Strony nie pobierają żadnych opłat za żeglugę na wodach granicznych.

Art. 6

1. W sytuacji, w której statki zmuszone są przybić do brzegu drugiej Umawiającej się Strony, względnie w której ich załogi lub pasażerowie muszą zejść na dany brzeg lub złożyć na nim ładunki oraz w przypadku konieczności nawiązania kontaktu ze statkiem drugiej Umawiającej się Strony — osoby, statki i ładunki podlegają odpowiednim przepisom drugiej Umawiającej się Strony. Miejscowe organy graniczne i celne winny być powiadomione niezwłocznie przez kierownika statku o nawiązaniu każdego kontaktu z brzegiem lub statkiem drugiej Umawiającej się Strony.

2. W przypadkach wymienionych w ust. 1 organy upoważnione do kontroli mają prawo wstępu na statki drugiej Umawiającej się Strony i przeprowadzania kontroli w ramach swych kompetencji.

Art. 7

1. Każdy statek powinien posiadać wymagane przepisami dla uprawiania żeglugi dokumenty i znaki rozpoznawcze.

2. Na każdym statku powinien się znajdować wymagany skład załogi o odpowiednich kwalifikacjach.

3. Członkowie załóg statków oraz inne osoby znajdujące się na statkach powinny posiadać wzajemnie uznane dokumenty żeglarskie lub osobiste wymagane na podstawie wewnętrznych przepisów Umawiających się Stron. Osoby znajdujące się na statkach sportowych i turystycznych powinny posiadać niezależnie od obowiązujących dokumentów osobistych zezwolenia uprawniające do pływania na wodach granicznych. Wzór tego zezwolenia zostanie uzgodniony przez właściwe organy Umawiających się Stron.

4. Dokumenty statków oraz ich załóg wydane lub uznane przez właściwe organy jednej z Umawiających się Stron będą uznawane przez organy drugiej Umawiającej się Strony.

Art. 8

W przypadku stwierdzenia przez właściwe organy jednej z Umawiających się Stron naruszenia przepisów żeglugowych przez członków załóg statków drugiej Umawiającej się Strony, właściwe organy drugiej Umawiającej się Strony winny być o tym poinformowane i mogą one być proszone o wszczęcie odpowiedniego postępowania.

Art. 9

1. Umawiające się Strony ustalą miejsca postoju swoich statków przy swoim brzegu, podadzą je do wiadomości drugiej Umawiającej się Strony oraz wydadzą odpowiednie w tym zakresie zarządzenia. Dla statków sportowych, turystycznych i rybackich zostaną ustalone odrębne miejsca postoju.

2. Statki organów upoważnionych do przeprowadzania kontroli i statki prowadzące prace techniczne mogą zatrzy-

życy des anderen Abkommenspartners ist nicht gestattet. Die Anwendung der vorgeschriebenen Schiffahrtssignale wird hierdurch nicht berührt.

(3) Fahrzeuge sowie die auf ihnen befindlichen Personen und Ladungen sind von der Grenz- und Zollkontrolle befreit.

(4) Die Abkommenspartner erheben für das Befahren der Grenzgewässer keine Schiffahrtsgebühren.

Artikel 6

(1) Sind Fahrzeuge, deren Besatzungsmitglieder oder andere Personen gezwungen, am Ufer des anderen Abkommenspartners anzulegen beziehungsweise das Ufer zu betreten oder Ladungen auf dem Ufer abzusetzen oder Verbindungen mit Fahrzeugen des anderen Abkommenspartners aufzunehmen, so unterliegen die Personen, Fahrzeuge und Ladungen den entsprechenden Bestimmungen des anderen Abkommenspartners. Die örtlich zuständigen Grenz- und Zollorgane sind über jede Verbindungsaufnahme mit dem Ufer oder einem Fahrzeug des anderen Abkommenspartners durch den Führer des Fahrzeuges unverzüglich zu unterrichten.

(2) In den in Absatz 1 genannten Fällen sind die zur Kontrolle ermächtigten Organe befugt, Fahrzeuge des anderen Abkommenspartners zu Kontrollzwecken im Rahmen ihrer Befugnisse zu betreten.

Artikel 7

(1) Jedes Fahrzeug muß mit den für die Ausübung der Schiffahrt vorgeschriebenen Dokumenten und Kennzeichen versehen sein.

(2) Auf jedem Fahrzeug muß sich die vorgeschriebene Besatzung mit der entsprechenden Qualifikation befinden.

(3) Die Besatzungsmitglieder der Fahrzeuge und andere an Bord befindliche Personen müssen die nach den innerstaatlichen Bestimmungen der Abkommenspartner für den Aufenthalt auf den Grenzgewässern vorgeschriebenen und gegenseitig anerkannten Schiffahrts- beziehungsweise Personaldokumente mitführen. Personen, die sich an Bord von Sportbooten befinden, müssen zusätzlich zu den vorgeschriebenen Personaldokumenten eine Erlaubnis zum Befahren der Grenzgewässer besitzen. Das Muster dieser Erlaubnis ist durch die zuständigen Organe der Abkommenspartner abzustimmen.

(4) Dokumente der Fahrzeuge sowie der Besatzungen, die durch die Organe eines Abkommenspartners ausgestellt oder anerkannt wurden, sind für die Organe des anderen Abkommenspartners verbindlich.

Artikel 8

Stellen die zuständigen Organe des einen Abkommenspartners Verstöße der Besatzungsmitglieder von Fahrzeugen des anderen Abkommenspartners gegen Schiffahrtsvorschriften fest, so haben sie die zuständigen Organe des anderen Abkommenspartners zu informieren und können um Einleitung der erforderlichen Maßnahmen ersuchen.

Artikel 9

(1) Die Abkommenspartner legen die Liegestellen ihrer Fahrzeuge zu ihrem Ufer fest, geben diese dem anderen Abkommenspartner zur Kenntnis und erlassen dazu entsprechende Liegeordnungen. Für Sportboote und Fischereifahrzeuge werden gesonderte Liegestellen festgelegt.

(2) Die Fahrzeuge der zur Kontrolle ermächtigten Organe sowie Fahrzeuge, die technische Arbeiten ausführen,

mywać się również w innych miejscach oraz dobijać do brzegu drugiej Umawiającej się Strony na zasadach ustalonych na podstawie art. 21.

Art. 10

Umawiające się Strony będą udzielać wzajemnie wszelkiej pomocy osobom i statkom drugiej Umawiającej się Strony znajdującym się w niebezpieczeństwie. Koszty powstałe w związku z udzieleniem pomocy będą pokrywane przez tę Umawiającą się Stronę, której statkom pomocy udzielono.

Art. 11

1. Właściwe organy Umawiających się Stron przeprowadzają w zasadzie wspólnie dochodzenia w sprawach wypadków, które powstały przy uprawianiu żeglugi na wodach granicznych wymienionych w art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. a), b) i d), o ile wypadek naruszył interesy obu Umawiających się Stron. Celem dochodzeń będzie ustalenie przyczyny wypadku, winy, jak również rodzaju i zasięgu powstałych szkód.

2. W razie wypadku dotyczącego osób lub rzeczy obu Umawiających się Stron, w wyniku którego powstały szkody, roszczenia o odszkodowanie rozstrzygane będą według prawa Strony, na terytorium której wypadek miał miejsce.

3. Jeżeli nie można ustalić, na którym terytorium wypadek miał miejsce — roszczenia o odszkodowanie będą rozpatrywane według prawa tej Umawiającej się Strony, która poniosła większą szkodę.

4. Jeżeli przedsiębiorstwa lub instytucje obu Umawiających się Stron, uczestniczące w wypadku lub zainteresowane wypadkiem, nie uzgodnią wzajemnych roszczeń z tytułu powstałej szkody — należy powołać dla rozpatrzenia sporu wspólną Komisję. Komisja nie jest związana ustaleniami organów dochodzeniowych odnośnie wysokości szkody.

5. Decyzje Komisji, o której mowa w ust. 4, mogą być podejmowane tylko jednomyślnie; jeżeli nie zostanie osiągnięta jednomyślność, to wówczas należy się zwrócić o ostateczne rozstrzygnięcie sprawy do Międzynarodowego Sądu Arbitrażowego do Spraw Żeglugi Morskiej i Śródlądowej w Gdyni.

6. Tryb przeprowadzania dochodzeń w sprawach wypadków powstałych na wodach granicznych wymienionych w art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. a), b) i d) Umawiające się Strony uregulują w porozumieniu zawartym na podstawie art. 21. W porozumieniu tym również ustalony będzie sposób powołania, skład i tryb postępowania Komisji, o której mowa w ust. 4.

7. Dochodzenia w sprawie wypadków na wodach granicznych wymienionych w art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. c) będą przeprowadzane przez właściwe organy Umawiających się Stron. Jeżeli po zakończeniu dochodzenia uczestnicy wypadku nie dojdą do porozumienia w sprawie roszczeń, to wówczas należy się zwrócić o ostateczne rozstrzygnięcie sprawy do Międzynarodowego Sądu Arbitrażowego do Spraw Żeglugi Morskiej i Śródlądowej w Gdyni.

Art. 12

Uprawianie rybołówstwa na wodach granicznych nie może utrudniać żeglugi. Inne warunki uprawiania rybołówstwa będą regulowane odpowiednim porozumieniem obu Umawiających się Stron.

Art. 13

1. Prace zmierzające do bezpiecznego i optymalnego uprawiania żeglugi, jak też związane z tym oznakowanie

können auch an anderen Stellen halten und entsprechend den auf der Grundlage des Artikels 21 getroffenen Vereinbarungen am Ufer des anderen Abkommenspartners anlegen.

Artikel 10

Die Abkommenspartner werden in Not befindlichen Personen und Fahrzeugen des anderen Abkommenspartners jegliche Hilfe gewähren. Die dabei entstandenen Kosten sind von dem Abkommenspartner zu tragen, dessen Fahrzeugen Hilfe gewährt wurde.

Artikel 11

(1) Die zuständigen Organe beider Abkommenspartner führen grundsätzlich gemeinsam die Untersuchung von Unfällen durch, die bei der Ausübung der Schifffahrt auf den Grenzgewässern gemäß Artikel 1, Absatz 1, Ziffer 1, Buchstaben a, b und d eintreten, soweit durch den Unfall Interessen beider Abkommenspartner berührt werden. Die Untersuchungen sind mit dem Ziel zu führen, die Unfallursache, die Schuld sowie die Art und den Umfang des unmittelbaren Schadens zu ermitteln.

(2) Bei einem Unfall, an dem Personen oder Sachen beider Abkommenspartner beteiligt sind und ein Schaden entstanden ist, werden die Schadensersatzansprüche auf der Grundlage des Rechts des Abkommenspartners entschieden, auf dessen Territorium sich der Unfall ereignet hat.

(3) Ist nicht zu ermitteln, auf wessen Territorium der Unfall eingetreten ist, so werden die Schadensersatzansprüche auf der Grundlage des Rechts des Abkommenspartners entschieden, bei dem der größere Schaden entstanden ist.

(4) Können die am Unfall beteiligten oder interessierten Betriebe und Institutionen beider Abkommenspartner zu keiner Schadensregelung gelangen, so ist zur Klärung des Falles eine gemeinsame Kommission zu bilden. Die Kommission ist nicht an die Festlegungen der Untersuchungsorgane über den Umfang des Schadens gebunden.

(5) Entscheidungen der Kommission gemäß Absatz 4 können nur einstimmig getroffen werden; wird keine Einstimmigkeit erreicht, so ist um eine endgültige Entscheidung beim Internationalen Schiedsgericht für See- und Binnenschifffahrt in Gdynia nachzusuchen.

(6) Das Verfahren zur Untersuchung von Unfällen, die auf den Grenzgewässern gemäß Artikel 1, Absatz 1, Ziffer 1, Buchstaben a, b und d entstanden sind, werden die Abkommenspartner durch eine auf der Grundlage des Artikels 21 getroffene Vereinbarung regeln. In dieser Vereinbarung werden außerdem die Art der Bildung, die Zusammensetzung und die Verfahrensweise der Kommission gemäß Absatz 4 festgelegt.

(7) Die Untersuchung von Unfällen auf den Grenzgewässern gemäß Artikel 1, Absatz 1, Ziffer 1, Buchstabe c erfolgt durch die zuständigen Organe der Abkommenspartner. Können sich nach Abschluß der Untersuchungen die am Unfall Beteiligten über die Ansprüche nicht einigen, so ist um eine endgültige Entscheidung beim Internationalen Schiedsgericht für See- und Binnenschifffahrt in Gdynia nachzusuchen.

Artikel 12

Die Schifffahrt auf den Grenzgewässern darf durch den Fischfang nicht behindert werden. Im übrigen regeln sich die Bedingungen über den Fischfang nach einer entsprechenden Vereinbarung zwischen beiden Abkommenspartnern.

Artikel 13.

(1) Die Arbeiten zur sicheren und optimalen Durchführung der Schifffahrt sowie die dazugehörige Kennzeichnung

wód granicznych wykonywane są w zasadzie przez każdą Umawiającą się Stronę na jej terytorium i na jej koszt.

2. Jeżeli w interesie bezpieczeństwa żeglugi lub z innych ważnych przyczyn zajdzie potrzeba lokalnego podziału pracy w inny sposób aniżeli określony w ust. 1, to w tym przypadku zostanie zawarte odpowiednie porozumienie pomiędzy właściwymi organami.

Art. 14

1. Obie Umawiające się Strony będą usuwały zatopione statki i inne przeszkody żeglugowe. Odpowiednie przedsięwzięcia będą uzgadniane między właściwymi organami Umawiających się Stron.

2. Wydobywanie zatopionych statków należy do tej Umawiającej się Strony, która dopuściła je do ruchu.

Art. 15

Sondowania podłużne i poprzeczne potrzebne dla ustalenia znaków żeglugowych i ustalania głębokości i szerokości szlaku żeglownego będą przeprowadzane na podstawie porozumienia właściwych organów Umawiających się Stron.

Art. 16

Umawiające się Strony będą zabezpieczać możliwe do osiągnięcia głębokości i szerokości szlaku żeglownego dla wykorzystania żeglugi i ładowności statków. Właściwe organy obu Umawiających się Stron będą się w tym celu wzajemnie porozumiewać.

Art. 17.

1. Dopuszczalne dla uprawiania żeglugi głębokości tranzytowe powinny być ustalane wspólnie odpowiednio do aktualnego stanu wód. W tym celu właściwe organy obu Umawiających się Stron utrzymywać będą służbę informacyjną.

2. Wspólnie ustalone głębokości tranzytowe są wiążące dla żeglugi obu Umawiających się Stron.

3. Stany wysokich wód żeglownych powinny być ustalone wspólnie i będą obowiązywać obie Umawiające się Strony.

Art. 18

Wszelkie prace przy i na wodach granicznych, mające na celu zabezpieczenie żeglugi, a mające wpływ na stan ochrony granicy powinny być uzgadniane z właściwymi organami ochrony granic.

Art. 19

1. Przekraczanie granicy przez osoby, które zajęte są na terytorium drugiej Umawiającej się Strony kierowaniem lub wykonywaniem prac związanych z niniejszą Umową, odbywa się na podstawie właściwej umowy o współpracy w sprawach granicznych.

2. Bez pozwoleń i opłat celnych mogą być przywożone środki przewozowe, jak również materiały, narzędzia i instrumenty potrzebne na terytorium drugiej Umawiającej się Strony dla wykonywania robót przewidzianych w niniejszej Umowie.

3. Zwolnienia, o których mowa w ust. 2, stosuje się pod warunkiem powrotnego wywozu — po ukończeniu robót przewidzianych w niniejszej Umowie — środków przewozowych, nie wykorzystanych materiałów, narzędzi i instrumentów.

der Grenzgewässer erfolgen grundsätzlich durch jeden Abkommenspartner auf eigenem Territorium auf eigene Kosten.

(2) Werden im Interesse der Sicherheit der Schifffahrt oder auf Grund anderer wichtiger Ereignisse örtliche Arbeitsteilungen erforderlich, so können abweichend von Absatz 1 hierüber Vereinbarungen zwischen den zuständigen Organen getroffen werden.

Artikel 14

(1) Beide Abkommenspartner werden gesunkene Fahrzeuge und andere Schifffahrtshindernisse beseitigen. Die zuständigen Organe beider Abkommenspartner werden dazu geeignete Maßnahmen vereinbaren.

(2) Die Bergung gesunkener Fahrzeuge obliegt dem Abkommenspartner, der sie zum Verkehr zugelassen hat.

Artikel 15

Die zum Aufstellen der Schifffahrtszeichen und zur Feststellung der Fahrwassertiefen und -breiten erforderlichen Längs- und Querpeilungen erfolgen auf der Grundlage von Vereinbarungen zwischen den zuständigen Organen beider Abkommenspartner.

Artikel 16

Die Abkommenspartner werden die für die Auslastung der Schifffahrt und für die Ladefähigkeit der Fahrzeuge erreichbaren Fahrwassertiefen und -breiten sichern. Dazu werden zwischen den zuständigen Organen beider Abkommenspartner Vereinbarungen getroffen.

Artikel 17

(1) Die für den Betrieb der Schifffahrt zulässigen Fahrwassertiefen sind entsprechend den jeweiligen Wasserständen gemeinsam festzulegen. Zu diesem Zweck werden die zuständigen Organe beider Abkommenspartner einen Informationsdienst unterhalten.

(2) Die gemeinsam festgelegte Fahrwassertiefe ist für die Schifffahrt beider Abkommenspartner verbindlich.

(3) Die höchstschiffbaren Wasserstände sind gemeinsam festzulegen und für beide Abkommenspartner verbindlich.

Artikel 18

Sämtliche Maßnahmen an und auf den Grenzgewässern zur Gewährleistung der Schifffahrt, die die Grenzordnung beeinflussen können, sind mit den zuständigen Grenzschutzorganen abzustimmen.

Artikel 19

(1) Der Grenzübertritt von Personen, die auf dem Territorium des anderen Abkommenspartners mit der Leitung oder Durchführung der sich aus diesem Abkommen ergebenden Arbeiten beschäftigt sind, erfolgt auf der Grundlage des entsprechenden Abkommens über die Zusammenarbeit in Grenzangelegenheiten.

(2) Transportmittel, Materialien, Geräte und Instrumente, die auf dem Territorium des anderen Abkommenspartners für in diesem Abkommen vorgesehene Arbeiten benötigt werden, können genehmigungs- und zollfrei eingeführt werden.

(3) Die in Absatz 2 genannten Befreiungen werden unter der Bedingung gewährt, daß die Transportmittel, die nicht verbrauchten Materialien, die Geräte und Instrumente nach Beendigung der in diesem Abkommen vorgesehenen Arbeiten wieder ausgeführt werden.

4. Nadzór nad przywozem i wywozem środków przewożonych, materiałów, narzędzi i instrumentów określonych w ust. 2 i 3 odbywa się według wewnętrznych przepisów Umawiających się Stron.

5. Osoby zatrudnione przy robotach przewidzianych w niniejszej Umowie mogą przywozić i wywozić bez opłat celnych i pozwoleń przedmioty osobistego użytku i artykuły konsumpcyjne w ilości odpowiedniej na czas pobytu na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, stosownie do odrębnego porozumienia właściwych organów albo wewnętrznych przepisów Umawiających się Stron.

Art. 20

Dla realizacji niniejszej Umowy każda Umawiająca się Strona powoła Pełnomocnika Rządu, zwanego dalej Pełnomocnikiem, oraz jego zastępcę. Nazwiska pełnomocników i ich zastępców będą podane w drodze dyplomatycznej do wiadomości drugiej Umawiającej się Strony.

Art. 21

1. Pełnomocnicy mogą zawierać porozumienia związane z wykonywaniem niniejszej Umowy. Mogą oni zastrzegać zatwierdzenie porozumień przez właściwe organy Umawiających się Stron.

2. Pełnomocnicy informują się wzajemnie o tym, jakie organy są właściwe dla wykonywania poszczególnych zadań wynikających z niniejszej Umowy. Organy te będą porozumiewać się bezpośrednio przy wykonywaniu zadań.

Art. 22

1. Pełnomocnicy spotykają się w zasadzie raz do roku. Rozmowy odbywać się będą na przemian w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i w Niemieckiej Republice Demokratycznej. W spotkaniach tych uczestniczą również przedstawiciele organów, których dotyczą omawiane zagadnienia.

2. Spotkania są zwoływane i prowadzone przez Pełnomocnika tej Umawiającej się Strony, na której terytorium mają mieć miejsce.

3. Z każdego spotkania Pełnomocników należy sporządzić protokół w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim.

4. Koszty związane z przeprowadzeniem spotkania ponosi ta Umawiająca się Strona, na terytorium której ma ono miejsce. Koszty podróży i pobytu ponosi każda Umawiająca się Strona oddzielnie.

Art. 23

1. Z zastrzeżeniem postanowień ust. 2 z dniem wejścia w życie niniejszej Umowy tracą moc:

- 1) Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej w sprawie żeglugi na wodach granicznych oraz w sprawie eksploatacji i utrzymania wód granicznych, podpisana w Berlinie dnia 6 lutego 1952 roku,
- 2) pkt 3 Protokołu dodatkowego do Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych, podpisanej w Berlinie dnia 11 marca 1965 roku.

2. Przepisy dotyczące żeglugi na wodach granicznych ustalone na podstawie artykułu 30 Umowy wymienionej w

(4) Die Überwachung der Ein- und Wiederausfuhr von Transportmitteln, Materialien, Geräten und Instrumenten gemäß den Absätzen 2 und 3, erfolgt nach den innerstaatlichen Bestimmungen der Abkommenspartner.

(5) Personen, die mit den in diesem Abkommen vorgesehenen Arbeiten beschäftigt sind, können für die Zeit des Aufenthaltes auf dem Territorium des anderen Abkommenspartners Gebrauchs- und Verbrauchsgegenstände im Rahmen des persönlichen Bedarfs nach einer gesonderten Vereinbarung beziehungsweise nach den innerstaatlichen Bestimmungen genehmigungs- und zollfrei ein- und ausführen.

Artikel 20

Zur Durchführung dieses Abkommens ernennt jeder Abkommenspartner einen Bevollmächtigten der Regierung — nachstehend Bevollmächtigter genannt — sowie dessen Vertreter. Die Namen der Bevollmächtigten und ihrer Vertreter werden auf diplomatischen Wege dem anderen Abkommenspartner mitgeteilt.

Artikel 21

(1) Die Bevollmächtigten können Vereinbarungen über die Durchführung dieses Abkommens treffen. Sie können sich die Bestätigung der Vereinbarung durch die zuständigen Organe der Abkommenspartner vorbehalten.

(2) Die Bevollmächtigten informieren sich gegenseitig darüber, welche Organe für die Erfüllung der sich aus diesem Abkommen ergebenden einzelnen Aufgaben zuständig sind. Diese Organe treten bei der Durchführung ihrer Aufgaben direkt in Verbindung.

Artikel 22

(1) Die Bevollmächtigten treffen in der Regel einmal im Jahr zusammen. Zu diesen Zusammenkünften werden auch die Vertreter der Organe hinzugezogen, deren Aufgaben berührt werden. Die Verhandlungen sind abwechselnd in der Volksrepublik Polen und in der Deutschen Demokratischen Republik durchzuführen.

(2) Die Zusammenkünfte sind von dem Bevollmächtigten des Abkommenspartners einzuberufen und zu leiten, auf dessen Territorium sie stattfinden sollen.

(3) Über jede Zusammenkunft der Bevollmächtigten ist ein Protokoll in zwei Exemplaren, jedes in polnischer und deutscher Sprache, zu fertigen.

(4) Die mit der Durchführung der Zusammenkünfte verbundenen Kosten trägt der Abkommenspartner, auf dessen Territorium sie stattfinden. Die Reise- und Aufenthaltskosten trägt jeder Abkommenspartner selbst.

Artikel 23

(1) Vorbehaltlich der Bestimmungen des Absatzes 2 verlieren mit dem Tage des Inkrafttretens des vorliegenden Abkommens ihre Gültigkeit:

1. Das Abkommen zwischen der Regierung der Republik Polen und der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik über die Schifffahrt auf den Grenzgewässern und über die Ausnutzung und Instandhaltung der Grenzgewässer, unterzeichnet am 6. Februar 1952 in Berlin;
2. Die Ziffer 3 des Zusatzprotokolls zum Abkommen zwischen der Regierung der Volksrepublik Polen und der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik über die Zusammenarbeit auf dem Gebiet der Wasserwirtschaft an den Grenzgewässern, unterzeichnet am 11. März 1965 in Berlin.

(2) Die Vorschriften bezüglich der Schifffahrt auf den Grenzgewässern, die auf Grund des Artikels 30 des im Ab-

ust. 1 pkt 1 i Protokołu końcowego do tej Umowy zachowują moc do czasu wejścia w życie nowych przepisów.

Art. 24

Umowa niniejsza podlega ratyfikacji i wchodzi w życie w dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Berlinie — stolicy Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Art. 25

Umowa niniejsza została zawarta na okres dziesięciu lat. Jej ważność przedłuża się każdorazowo o dalsze pięć lat, jeżeli żadna z Umawiających się Stron nie wypowie jej w drodze notyfikacji na sześć miesięcy przed upływem odpowiedniego terminu.

Umowa niniejsza została sporządzona w Warszawie dnia 15 maja 1969 roku w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim, przy czym oba teksty mają jednakową moc.

Na dowód czego Pełnomocnicy Umawiających się Stron podpisali i opatrzyli pieczęciami niniejszą Umowę.

Z upoważnienia
Rządu Polskiej
Rzeczypospolitej Ludowej
Stefan Perkowicz
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Żeglugi

Z upoważnienia
Rządu Niemieckiej
Republiki Demokratycznej
Horst Schlimper
Zastępca Ministra
Komunikacji

PROTOKÓŁ DODATKOWY

do Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej o współpracy w zakresie żeglugi na wodach granicznych.

Przy podpisywaniu Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej o współpracy w zakresie żeglugi na wodach granicznych uzgodniono, co następuje:

Ustalenia art. 24 Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej w sprawie żeglugi na wodach granicznych oraz w sprawie eksploatacji i utrzymania wód granicznych, podpisanej w Berlinie dnia 6 lutego 1952 roku, jak również ustalone warunki dotyczące uprawiania rybołówstwa na wodach granicznych — są do czasu zawarcia odpowiedniego porozumienia między Umawiającymi się Stronami — nadal obowiązujące.

Niniejszy Protokół, będący integralną częścią Umowy, sporządzony został w Warszawie, dnia 15 maja 1969 roku w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i niemieckim, przy czym oba teksty mają jednakową moc.

Z upoważnienia
Rządu Polskiej
Rzeczypospolitej Ludowej
Stefan Perkowicz
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Żeglugi

Z upoważnienia
Rządu Niemieckiej
Republiki Demokratycznej
Horst Schlimper
Zastępca Ministra
Komunikacji

satz 1, Ziffer 1 genannten Abkommens und des Schlußprotokolls zu diesem Abkommen festgelegt worden sind, behalten ihre Gültigkeit bis zum Zeitpunkt des Inkrafttretens neuer Vorschriften.

Artikel 24

Dieses Abkommen bedarf der Ratifikation und tritt mit dem Tage des Austausches der Ratifikationsurkunden in Kraft. Der Austausch der Ratifikationsurkunden erfolgt in Berlin, der Hauptstadt der Deutschen Demokratischen Republik.

Artikel 25

Dieses Abkommen wird für die Dauer von zehn Jahren abgeschlossen. Seine Gültigkeit verlängert sich um jeweils fünf Jahre, wenn keiner der Abkommenspartner es auf dem Notifizierungswege sechs Monate vor Ablauf des entsprechenden Zeitraumes kündigt.

Dieses Abkommen wurde in Warschau, am 15. Mai 1969, in zwei Exemplaren, jedes in polnischer und in deutscher Sprache, ausgefertigt, wobei beide Texte die gleiche Gültigkeit haben.

Zum Beweis dessen haben die Bevollmächtigten der Abkommenspartner dieses Abkommen unterzeichnet und gesiegelt.

Im Auftrage der Regierung der Volksrepublik Polen Stefan Perkowicz Vizeminister für Schifffahrt	Im Auftrage der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik Horst Schlimper Stellvertreter des Ministers für Verkehrswesen
--	---

ZUSATZPROTOKOLL

zum Abkommen zwischen der Regierung der Volksrepublik Polen und der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik über die Zusammenarbeit auf dem Gebiet der Schifffahrt auf den Grenzgewässern vom 15. Mai 1969.

Bei der Unterzeichnung des Abkommens zwischen der Regierung der Volksrepublik Polen und der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik über die Zusammenarbeit auf dem Gebiet der Schifffahrt auf den Grenzgewässern wurde folgendes vereinbart:

Die Bestimmungen des Artikels 24 des Abkommens zwischen der Regierung der Republik Polen und der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik über die Schifffahrt auf den Grenzgewässern und über die Ausnutzung und Instandhaltung der Grenzgewässer, unterzeichnet am 6. Februar 1952 in Berlin, sowie die dazu vereinbarten Bedingungen über den Fischfang auf den Grenzgewässern sind bis zum Abschluß entsprechender Vereinbarungen zwischen den Abkommenspartnern weiterhin anzuwenden.

Das vorliegende Protokoll, das integrierender Bestandteil des Abkommens ist, wurde in Warschau am 15. Mai 1969 in zwei Exemplaren, jedes in polnischer und deutscher Sprache ausgefertigt, wobei beide Texte die gleiche Gültigkeit haben.

Im Auftrage der Regierung der Volksrepublik Polen Stefan Perkowicz Vizeminister für Schifffahrt	Im Auftrage der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik Horst Schlimper Stellvertreter des Ministers für Verkehrswesen
--	---

Po zaznajomieniu się z powyższą Umową Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 29 października 1969 roku.

Przewodniczący Rady Państwa: *M. Spychalski*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. *Z. Wolniak*

67

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 11 marca 1970 r.

w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej o współpracy w zakresie żeglugi na wodach granicznych, sporządzonej w Warszawie dnia 15 maja 1969 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z artykułem 24 Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej o współpracy w zakresie żeglugi na wodach granicznych, sporządzonej w Warszawie dnia 15 maja 1969 r., nastąpiła

w Berlinie dnia 5 marca 1970 roku wymiana dokumentów ratyfikacyjnych wymienionej umowy.

Powyższa umowa weszła w życie dnia 5 marca 1970 r.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. *J. Winiewicz*

68

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 31 marca 1970 r.

w sprawie zmiany granic powiatów trzebnickiego i wrocławskiego w województwie wrocławskim.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o dokonywaniu zmian podziału administracyjnego Państwa (Dz. U. Nr 6, poz. 48) zarządza się, co następuje:

§ 1. Z powiatu trzebnickiego w województwie wrocławskim wyłącza się:

- 1) z gromady Łozina wieś Kłokoczyce,
- 2) z gromady Wisznia Mała wsie: Biskupice Widawskie, Biskupiczki, Raków Mały

i włącza się je do gromady Widawa w powiecie i województwie wrocławskim.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

69

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 31 marca 1970 r.

w sprawie zmiany granic miasta Wałbrzycha w województwie wrocławskim.

Na podstawie art. 2 i art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o dokonywaniu zmian podziału administracyjnego Państwa (Dz. U. Nr 6, poz. 48) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. W województwie wrocławskim wyłącza się:

- 1) z gromady Szczawienko w powiecie wałbrzyskim:
    - a) część obrębu ewidencyjnego Szczawienko o powierzchni 679 ha,
    - b) część obrębu Lubiechów o powierzchni 49 ha,
  - 2) z miasta Szczawno-Zdrój część terenów obrębu Szczawno-Zdrój o powierzchni 119 ha
- i włącza się je do miasta Wałbrzycha,
- 3) z miasta Wałbrzycha część obrębu Rusinowa o po-

wierzchni 574 ha i włącza się ją do gromady Dzieńmowice w powiecie wałbrzyskim.

2. Szczegółowego określenia przebiegu granicy miasta Wałbrzycha dokona Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej we Wrocławiu w drodze zarządzenia. Zarządzenie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Wojewódzkiej Rady Narodowej.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

70

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 31 marca 1970 r.

w sprawie zmiany granic miasta Wrocławia i powiatu trzebnickiego w województwie wrocławskim.

Na podstawie art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o dokonywaniu zmian podziału administracyjnego Państwa (Dz. U. Nr 6, poz. 48) zarządza się, co następuje:

§ 1. Z gromady Łozina w powiecie trzebnickim, województwie wrocławskim wyłącza się wieś Pawłowice bez działek nr 893, 894, 896—901, 895/1, 902—905 stanowiących grun-